

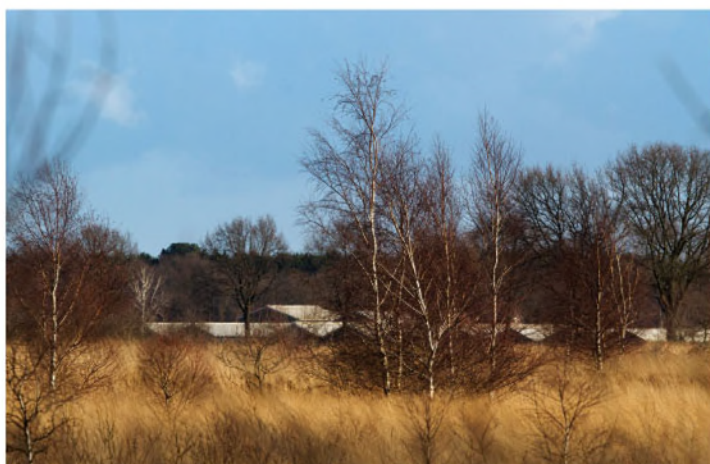

Commissie voor de
milieueffectrapportage

VTTI Bio-Energy Zevenellen BV, gemeente Leudal

Advies over reikwijdte en detailniveau van het milieueffectrapport

24 januari 2024 / projectnummer: 3757

1 Advies voor de inhoud van het MER

VTTI Bio-energy Limburg (hierna: VBL) wil een vergistingsinstallatie realiseren op bedrijventerrein Zevenellen in Haelen, gemeente Leudal (zie figuur 1). Met de installatie wil VBL organische reststromen, waaronder dierlijke mest, verwerken tot groen gas¹ en meststoffen. Hiervoor is een omgevingsvergunning nodig. Voor het besluit hierover wordt een milieueffectrapport (hierna: MER) opgesteld. De provincie Limburg heeft de Commissie voor de milieueffectrapportage (hierna: de Commissie) gevraagd te adviseren over de inhoud van het op te stellen MER.

Essentiële informatie voor het MER

De Commissie beschouwt de volgende punten als essentiële informatie in het MER. Dat wil zeggen dat voor het meewegen van het milieubelang in het besluit over de vergistingsinstallatie van VBL, het MER in ieder geval onderstaande informatie moet bevatten:

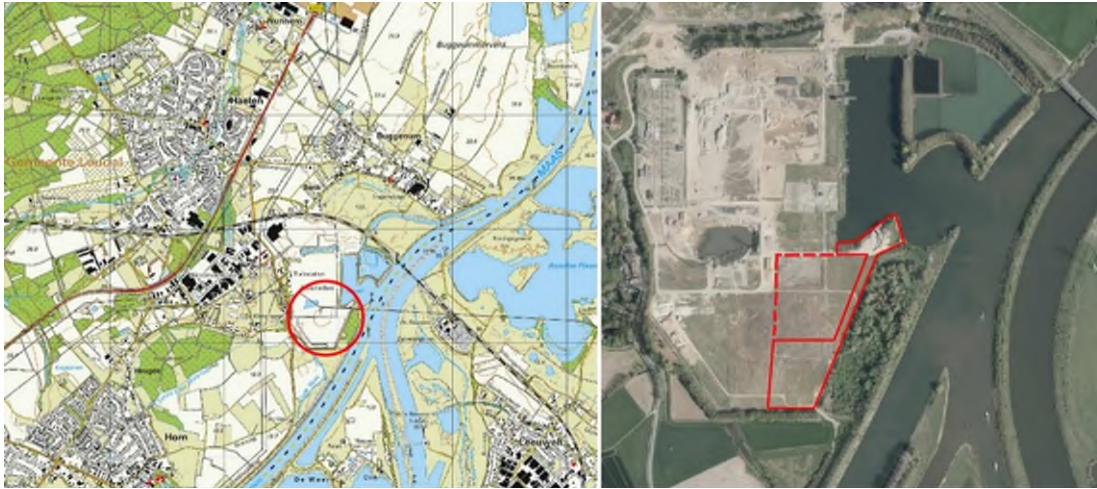
- **Een beschrijving van de vergistingsinstallatie en bijbehorende activiteiten:** Maak een gedetailleerde beschrijving van de vergistingsinstallatie, met bijbehorende massa-, energie- en waterbalansen en vrijkomende emissies. Geef inzicht in de hoeveelheid, samenstelling en herkomst van de mest en andere organische reststromen die vergist gaan worden.
- **Onderzoek van alternatieven en varianten met hun milieueffecten:** Geef voor elk(e) alternatief/variant een overzicht van de gevolgen voor het milieu en de bijdrage aan het doel van het project. Onderzoek daarbij ook de variant waarbij de aanvoer van co-producten per schip plaatsvindt.
- **Het voorkeursalternatief:** Leg uit hoe het voorkeursalternatief tot stand is gekomen, en welke rol milieuoverwegingen daarbij hebben gespeeld.

Besluitvormers en insprekers lezen in de eerste plaats de samenvatting van het MER. Daarom verdient dit onderdeel bijzondere aandacht. De samenvatting moet als zelfstandig document leesbaar zijn en een goede afspiegeling zijn van de inhoud van het MER.

In de volgende hoofdstukken beschrijft de Commissie in meer detail welke informatie het MER moet bevatten. Ze bouwt in haar advies voort op Notitie Reikwijdte en Detailniveau (hierna NRD) van VBL.² Ze herhaalt slechts punten die al in de NRD aan de orde komen als dat voor een goed begrip van het advies nodig is of als ze voorstelt de aanpak op onderdelen aan te passen.

¹ De Rijksoverheid benoemt gas uit gft-afval, mest en slib als CO₂-neutraal en beschouwt het daarom als groen gas. Voor meer informatie, zie de [website van de Rijksoverheid over duurzame energie](#).

² Kragten. 2023. VTTI Bio-energy Limburg Notitie Reikwijdte en Detailniveau.

Figuur 1: Locatie en begrenzing van het plangebied (bron: NRD).

Aanleiding MER

VTTI Bio-energy Limburg BV (VBL) wil een vergistingsinstallatie realiseren voor de verwerking van dierlijke mest en organische reststromen. De beoogde verwerkingscapaciteit is maximaal 750.000 ton per jaar. Daarbij wordt uitgegaan van minimaal 50% dierlijke mest en maximaal 50% andere organische reststromen.

Voor het realiseren van de installatie is een omgevingsvergunning nodig. Daarvoor is Gedeputeerde Staten van de provincie Limburg het bevoegd gezag. Besluitvorming vindt plaats onder de nieuwe Omgevingswet, die op 1 januari 2024 in werking is getreden. Er wordt een project-MER opgesteld omdat het project valt onder categorie F3c van bijlage V bij het Omgevingsbesluit (de oprichting van een geïntegreerde chemische installatie bestemd voor enkelvoudige of samengestelde meststoffen).

Rol van de Commissie

De Commissie is onafhankelijk, bij wet ingesteld en adviseert over de inhoud en de kwaliteit van het MER. Zij stelt voor ieder project een werkgroep samen van onafhankelijke deskundigen. Ze schrijft geen milieueffectrapporten, dat doet de initiatiefnemer. Het bevoegd gezag – in dit geval Gedeputeerde Staten van de provincie Limburg – besluit over de vergistingsinstallatie van VBL.

De samenstelling en de werkwijze van de werkgroep van de Commissie en verdere projectgegevens staan in bijlage 1 van dit advies. De projectstukken die bij het advies zijn gebruikt staan op de website. Deze zijn te vinden door nummer 3757 op www.commissiener.nl in te vullen in het zoekvak.

2 Samenvatting en leesbaarheid

Samenvatting

De samenvatting is het deel van het MER dat vooral wordt gelezen door besluitvormers en insprekers. Deze verdient daarom bijzondere aandacht. De samenvatting moet een goede afspiegeling zijn van de inhoud van het MER en moet als zelfstandig document leesbaar zijn. Daarbij moeten de belangrijkste zaken worden weergegeven, zoals:

- de voorgenomen activiteit en de alternatieven daarvoor;
- de belangrijkste effecten voor het milieu bij het uitbreiden en exploiteren van de installatie en de onderzochte alternatieven, en de onzekerheden en leemten in kennis die daarbij aan de orde zijn;
- de vergelijking van de alternatieven en de argumenten voor de selectie van het voorkeursalternatief.

Leesbaarheid

Vorm en presentatie dragen bij aan een goed leesbaar MER. Zorg voor:

- een navolgbaar MER met achtergrondgegevens in een bijlage;
- een verklarende woordenlijst, een lijst van gebruikte afkortingen en een literatuurlijst;
- duidelijke processchema's en actueel, goed leesbaar kaartmateriaal, met duidelijke legenda;
- een overzichtelijke vergelijking van de alternatieven en varianten. Gebruik daarbij tabellen, figuren en kaarten.

3 Doel, beleidskader en besluitvorming

3.1 Doel en omvang van het project

VBL wil een vergistingsinstallatie realiseren op bedrijventerrein Zevenellen in de gemeente Leudal. De beoogde verwerkingscapaciteit van de installatie is maximaal 750.000 ton biomassa per jaar. Daarvan moet minimaal 50% dierlijke mest zijn en maximaal 50% andere organische reststromen. Er is dus sprake van covergisting. In de NRD staat niet hoeveel biogas VBL verwacht te produceren. Wel staat er dat dit biogas wordt opgewerkt naar groen gas en vloeibare CO₂. De bestaande haven op het terrein moet mogelijk aangepast worden om gebruikt te worden voor de aan- en afvoer van materiaal (zie paragraaf 4.2 van dit advies).

Onderbouw hoe de omvang van de verwerkingscapaciteit tot stand is gekomen. Betrek hierbij de verwachte ontwikkeling van de beschikbaarheid van de te verwerken reststromen, zowel mest als andere organische meststoffen. Beschrijf hoe het initiatief zich verhoudt tot de in de regio al bestaande en geplande verwerkingscapaciteit. Onderbouw hoe de groengasproductie past binnen de nationale en provinciale ambities voor groengas.

3.2 Beleidskader en wet- en regelgeving

Geef een overzicht van het relevante rijks, provinciaal en gemeentelijk beleid op het gebied van energie en klimaat, geur, externe veiligheid, landbouw en mest(verwerking), en ruimtelijke ordening. Vertaal dit naar randvoorwaarden voor de installatie en bijbehorende processen en activiteiten. Ga in ieder geval in op de van toepassing zijnde Europese Beste Beschikbare Technieken (BBT)-conclusies.³ Ga ook in op het vigerende (geur)beleid en aspecten uit het Besluit kwaliteit leefomgeving en, indien gepubliceerd, de Omgevingsvisie van de gemeente Leudal.

De locatie ligt nabij de Duitse grens en er kunnen mogelijk grensoverschrijdende effecten optreden. Geef daarom ook een overzicht van relevante Duitse wet- en regelgeving, waaronder de BundesImmissionSchutzGesetz (BImSchG).

3.3 Te nemen besluit(en) en participatie

Te nemen besluiten

De procedure voor de milieueffectrapportage wordt doorlopen voor een omgevingsvergunning. Geef in het MER aan welk(e) besluit(en) nodig zijn om het project te realiseren, wie daarvoor het bevoegde gezag is en wat globaal de planning is. Maak daarnaast inzichtelijk in hoeverre de vergistingsinstallatie past binnen het bestaande omgevingsplan (voorheen bestemmingsplan).

Participatie

Beschrijf de wijze waarop lokale belanghebbenden, inclusief omwonenden, betrokken worden bij het project. Beschrijf ook wie om advies worden gevraagd (bijvoorbeeld de omgevingsdienst, het bevoegd gezag en de Commissie). Geef aan op welke wijze en wanneer dit is gedaan. Ga in op de manier waarop deze adviezen worden meegenomen in de voorbereiding op de besluitvorming, en de plan-, aanleg- en de gebruiksfase. Maak ook inzichtelijk hoe wordt omgegaan met eventuele klachten door bijvoorbeeld geurhinder of verkeersoverlast. Neem de zienswijzen en (eventuele) reacties op de NRD mee in het MER en geef aan hoe deze zijn verwerkt. Houd ook rekening met zienswijzen uit Duitsland vanwege mogelijke grensoverschrijdende effecten.

³ BBT is onder de Omgevingswet gedefinieerd als: ‘‘Beste’’ omvat de meest doeltreffende technieken voor het bereiken van een hoog niveau van bescherming van het milieu. ‘Beste’ omvat technieken die technisch en economisch haalbaar zijn voor die bedrijfstak, en die bedrijven kunnen toepassen. De techniek moet redelijkerwijs in Nederland of in een ander land verkrijgbaar zijn’. De BBT worden beschreven in BREF-documenten. BREF, of BREF-documenten, staat voor ‘BAT Reference documents’ en is een uitwerking van de IPPC-richtlijn van de Europese Unie. Voor meer informatie, zie: [Overzicht van BBT-conclusies \(en BREF's\)](#) en [European IPPC Bureau – BAT reference documents](#). Bij BBT+ gaat het om een hogere saneringsinspanning dan volgt uit de BBT. Hieraan zijn dus strengere eisen verbonden.

4 Voorgenomen activiteit en alternatieven

4.1 De werking van de vergistingsinstallatie en bijbehorende activiteiten

Te verwerken reststromen

Geef een overzicht van de te verwerken mestsoorten en andere organische reststromen. Specificeer de maximale hoeveelheid die van elke stroom zal worden verwerkt in de installatie. Geef aan wat het herkomstgebied is.

De vergistingsinstallatie en bijbehorende processen

Geef een gedetailleerde beschrijving van de installatie en de daarbij horende processen. Dit is nodig om de te verwachten emissies en daarbij horende milieugevolgen navolgbaar in beeld te kunnen brengen. Maak daarbij, waar relevant, gebruik van processchema's en tekeningen ter verduidelijking. Neem in ieder geval de volgende informatie op:

- een toelichting op de keuze voor covergisting;
- een duidelijke beschrijving van de vergistingsinstallaties inclusief de faciliteiten voor en de wijze waarop de grondstoffen worden gelost en opgeslagen, de voorbereidingsstappen, de biogasopwerking inclusief de CO₂-afvang-, compressie- en opslagvoorzieningen, en de opwerking van digestaat⁴. Betrek hierin ook de bijbehorende voorzieningen, zoals luchtzuivering, afzuiginstallaties en fakkels. Laat zien hoe de hoofdprocessen met elkaar samenhangen;
- de fluctuaties in aanvoer van reststromen en de afvoer van producten gedurende het jaar, en wat dit betekent voor opslagvoorzieningen op het terrein;
- de kwaliteitscontroles voor de te verwerken mestsoorten en andere organische reststromen⁵;
- inzichtelijke massa-, water- en energiebalansen. Maak duidelijk op welke gegevens en aannames deze balansen zijn gebaseerd, en welke bandbreedtes hierin aanwezig zijn;
- procesmaatregelen en emissiereducerende voorzieningen. Beschrijf de effectiviteit ervan in het reduceren van de emissie van geur, stikstof, stof en andere emissies. Betrek hierbij de ervaringscijfers van bestaande installaties, waar mogelijk. Onderbouw dat de installatie voldoet aan de BBT relevant voor elk van de verschillende onderdelen;
- de samenstelling en beoogde afzet van de producten die bij de vergistingsinstallatie ontstaan (groen gas, digestaatproducten, vloeibaar CO₂);
- verduidelijk hoe in het ontwerp en de bedrijfsvoering van de installatie gebruik zal worden gemaakt van een vergelijkbare installatie die VTTI op dit moment in Tilburg realiseert⁶. Geef aan hoe in het MER gebruik is gemaakt van inzichten over emissies van deze installatie.

Bijzondere bedrijfsomstandigheden

Presenteer een analyse van bijzondere bedrijfsomstandigheden die kunnen leiden tot verhoogde emissies en/of lekkages van bijvoorbeeld biogas of mest. Denk hierbij aan

⁴ Digestaat is een product dat overblijft na de vergisting van dierlijke mest en organische reststromen. Voor meer informatie, zie de [website van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland](#).

⁵ Hier wordt in de zienswijzen ook nadrukkelijk om gevraagd.

⁶ In Tilburg realiseert VBL een vergelijkbare installatie met een capaciteit van 325.000 ton per jaar. Naar verwachting gaat deze installatie in 2024 in bedrijf.

opstarten, lekken, storingen, korte stilleggingen (bijvoorbeeld voor onderhoud en (tijdelijke) uitgebruikname) en definitieve bedrijfsbeëindiging⁷. Ga daarnaast in op calamiteiten. Ga ook in op de situatie waarin het groen gas (tijdelijk) niet aan het aardgasnetwerk kan worden afgezet. Ga ook in op de situatie waarin het digestaat (tijdelijk) niet afzetbaar is.

Geef een inschatting van de mogelijke frequentie en duur van de bijzondere bedrijfsomstandigheden en het kwantitatieve effect op emissies. Betrek hierbij operationele ervaringen in de bestaande vergistingsinstallatie. Beschrijf organisatorische en technische maatregelen waarmee de milieugevolgen zoveel mogelijk worden beperkt.

4.2 Alternatieven en varianten

In de NRD staat dat er meerdere alternatieven en varianten worden onderzocht. Het gaat om de alternatieven:

- verwerking van organische reststromen met 0% dierlijke mest en met 100% dierlijke mest;
- vergisting en groengasproductie zonder verdere opwerking van het digestaat.

Er worden ook vier (hoofd)varianten onderzocht. Het gaat om:

- de afvoer van 50% van de organische meststoffen per schip;
- het zelf produceren van de benodigde elektriciteit en warmte door verwerking van een gedeelte van het biogas in een warmtekrachtkoppeling;
- de productie van LNG inclusief benodigde opslag- en transportvoorzieningen;
- vier technische subvarianten in het type (1) vergisting (mesofiel of thermofiel); (2) droging (biogas gestookt en/of elektrische drogingssystemen); (3) luchtbehandeling (chemische gaswasser, biologische gaswasser, actief koelfilter, compostfilter); en (4) afvalwaterbehandeling (biologische waterzuivering, chemisch/fysisch).

De Commissie spreekt waardering uit voor deze te onderzoeken alternatieven en varianten. Zij geeft hieronder advies over de uitwerking van één van de varianten.

Variant A Logistiek

Uitgangspunt voor de aan- en afvoer van materiaal is dat dit per vrachtwagen zal plaatsvinden. In de NRD staat dat een variant wordt uitgewerkt waarbij de afvoer van organische meststoffen voor 50% per schip plaatsvindt. Uit een mondelinge toelichting⁸ bleek dat ook overwogen wordt om de aanvoer van co-producten (organische reststromen) per schip te laten plaatsvinden.⁹ De Commissie adviseert om deze aanvoer ook te onderzoeken binnen deze variant.

⁷ Bijzondere bedrijfsomstandigheden zijn op deze manier beschreven onder de Omgevingswet. Zie specifiek het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl), artikel 8.29, lid 1c.

⁸ Op 1 december 2023 bracht de Commissie een bezoek aan de gemeente Leudal en bedrijventerrein Zevenellen. Daar kreeg zij een toelichting op het project van VTTI, de gemeente Leudal en de Regionale Uitvoeringsdienst Zuid-Limburg (RUDZL).

⁹ In de zienswijzen wordt ook gevraagd naar het onderzoeken van de aan- en afvoer van organische reststromen, grondstoffen en hulpstoffen per schip.

4.3 Voorkeursalternatief

Presenteer in het MER het eindresultaat dat de voorkeur heeft en waarvoor de omgevingsvergunning wordt aangevraagd. Beschrijf de (milieu)afwegingen en de optimalisaties die daarbij zijn gemaakt. Vergelijk de milieueffecten met die van de onderzochte alternatieven/varianten én de referentiesituatie. Deze informatie is van belang voor besluitvormers, belanghebbenden en omwonenden.

5 Bestaande milieusituatie en milieugevolgen

5.1 Referentie

Beschrijf de bestaande toestand van het milieu in het studiegebied. Beschrijf vervolgens de te verwachten milieutoestand als gevolg van de autonome ontwikkeling. Dit vormt de referentie voor de te verwachten milieueffecten. Daarbij wordt onder de 'autonome ontwikkeling' verstaan: de toekomstige milieutoestand zonder dat het voorgenomen project wordt gerealiseerd. De Commissie wijst erop dat ontwikkelingen niet meegenomen mogen worden als autonome ontwikkeling als deze nog niet zeker zijn. Onderbouw welke ontwikkelingen als onderdeel van de feitelijke situatie of als autonome ontwikkeling worden gezien. De Commissie adviseert om zowel de huidige feitelijke situatie als de volledige invulling van het gebied (zoals mogelijk gemaakt door het omgevingsplan) in beeld te brengen. Dit geeft een duidelijker beeld van de veranderingen voor omwonenden.

5.2 Effectbepaling

Beoordelingskader

De NRD bevat een beoordelingskader voor het milieueffectrapport. Daarin staat of milieuthema's kwantitatief dan wel kwalitatief worden onderzocht. De NRD geeft aan dat de volgende thema's kwantitatief worden onderzocht: bodem, verkeer(sbewegingen en – veiligheid), stikstofdepositie, geluid, luchtkwaliteit, geur, externe veiligheid en gezondheid, aldus de NRD. Voor andere onderwerpen staat in de NRD dat die kwalitatief worden onderzocht, zoals water. De Commissie adviseert het thema gezondheid kwalitatief uit te werken. In de volgende paragrafen geeft zij aan welke onderwerpen zij aanvullend adviseert om kwantitatief uit te werken. Daarnaast adviseert de Commissie om de effecten in beeld te brengen van zowel de bouwfase als de gebruiksfase. Doe dit voor de bouwfase¹⁰ voor het voorkeursalternatief en voor de gebruiksfase voor de alternatieven en varianten (zie paragraaf 4.2 van dit advies).

Effectbepaling

Onderbouw de keuze van de rekenregels/-modellen en van de gegevens waarmee de gevolgen van het project worden bepaald, zoals voor lucht- en waterkwaliteit en aantallen gehinderden. Ga ook in op de onzekerheden in deze bepaling. Onderscheid daarbij

¹⁰ Hierbij gaat het bijvoorbeeld over effecten van stikstof, geluid en verkeer tijdens de bouwfase.

onzekerheden in de kwaliteit van gegevens (zoals de bron, ouderdom en betrouwbaarheid) en in de gehanteerde rekenregels/-modellen (zoals de afleiding en bandbreedte van kritische parameterwaarden en modelkalibratie). Vertaal dit zo mogelijk in een bandbreedte voor de genoemde gevolgen en geef aan wat dit betekent voor de vergelijking van de alternatieven/varianten.

Grensoverschrijdende effecten

Bedrijventerrein Zevenellen ligt nabij de Duitse grens. Daardoor is het Verdrag van Espoo (over grensoverschrijdende m.e.r.) van toepassing. Ga vanwege deze nabijheid in op (mogelijke) grensoverschrijdende effecten en toets deze aan de van toepassing zijnde Duitse wet- en regelgeving.

5.3 Gezondheid en leefomgeving

Emissies naar de lucht

Beschrijf bij welke onderdelen van de installatie emissies naar de lucht (kunnen) optreden (emissiepunten). Geef de bandbreedtes aan van de verwachte emissies. Leg hierbij de relatie met de (worst-case) samenstelling van de te verwerken afvalstoffen (acceptatiebeleid). Geef aan welke maatregelen getroffen (kunnen) worden om de emissies naar de omgeving zoveel mogelijk te beperken. Maak voor de werking van de toegepaste nageschakelde technieken gebruik van de informatie die is opgenomen in de Factsheets Technieken voor beperking luchtemissie¹¹.

Toets de emissies en technieken aan de van toepassing zijnde BBT-conclusies of de grenswaarden uit het Besluit Activiteiten leefomgeving (indien geen BBT-conclusies beschikbaar zijn).

Luchtkwaliteit

Breng de effecten in beeld voor de in het Besluit kwaliteit leefomgeving opgenomen relevante verbindingen. Beoordeel de bijdrage aan de Rijksomgevingswaarden voor lucht, achtergrondconcentratie, de actuele WHO-advieswaarden en het Maximaal Toelaatbaar Risico (MTR).

Presenteer de resultaten van de alternatieven en varianten door middel van verschilcontourkaarten en geef de ligging van woningen en andere gevoelige objecten aan. Houd rekening met de specifieke samenstelling van fijnstof van mest. Naast mestdeeltjes bevat dit mogelijk ook micro-organismen (relevant voor zoönose en endotoxinen). Dit is belangrijk om het mogelijke gezondheidseffect te kunnen bepalen. Meer informatie hierover is bijvoorbeeld te vinden op het Kennisplatform Veehouderij en Humane Gezondheid¹².

Beschrijf in alle gevallen de gehanteerde modeluitgangspunten en maak het effect van emissiereducerende maatregelen zichtbaar.

¹¹ Zie de [website van Informatiepunt Leefomgeving](#).

¹² Zie bijvoorbeeld het [Kennisbericht Mest en mestbewerking](#).

Geur

Maak in het MER duidelijk of er door de aanvoer, bij opslag en/of bij verwerking van afval-, hulpstoffen of eindproducten specifieke geurende stoffen kunnen vrijkomen. Maak de relevante geuremissie inzichtelijk en geef aan op welke punten de emissies kunnen optreden. Onderbouw de herkomst en toepasbaarheid van de gebruikte (ken)getallen (metingen, schattingen of berekeningen).

Bereken op basis van deze emissies voor de verschillende alternatieven en varianten de geurbelasting in de omgeving en geef deze op een kaart weer. Geef op deze kaart de ligging van geurgevoelige objecten aan. Toets de berekende geurbelasting aan het (gemeentelijk) geurbeleid. Ga ook in op pieksituaties en bijzondere bedrijfsomstandigheden.

Geef aan welke voorzieningen geuremissie reduceren en het onderhoud van deze voorzieningen (bijvoorbeeld verminderde effectiviteit van koolstoffilters in de loop van de tijd). Beschrijf welke invloed de samenstelling van producten heeft voor de bandbreedte in geuremissie. Ga in op de onzekerheden ten aanzien van de geuremissies/-belasting bij onvoorziene omstandigheden.

Geluid

Beschrijf alle akoestisch relevante geluidbronnen (productie-installaties, verkeer, kadeactiviteiten) voor de gebruiksfase en onderbouw de herkomst van de gehanteerde geluidemissie (metingen, schattingen of berekeningen). Toets het opgestelde geluidvermogen aan het beschikbare geluidemissiebudget zoals opgenomen in het omgevingsplan. Bereken voor de alternatieven en varianten de geluidbelasting op de zonegrens en ter hoogte van de woningen binnen de geluidzone. Ga ook in op de geluidbelasting tijdens de aanlegfase (zoals funderingswerkzaamheden).

Geef aan welke maatregelen worden getroffen om de geluidemissie naar de omgeving zoveel mogelijk te beperken. Toets de technieken en emissies aan de beschikbare BBT-conclusies.

Breng ook de geluidbelasting in beeld ten gevolge van de aanlegfase van het voorkeursalternatief.

Externe veiligheid

De vergistingsinstallatie met bijbehorende voorzieningen wordt vanwege de opslag van gas aangemerkt als risicovolle activiteit. Daarnaast is de droge geproduceerde en opgeslagen meststof brandbaar en worden mogelijk ook brandbare nutriënten opgeslagen. Geef inzicht in de veiligheidsrisico's en maatregelen die genomen worden om deze risico's te beheersen. Geef aan in hoeverre sprake is van een Seveso-inrichting¹³. Houd daarbij rekening met de sommatiebepaling van de diverse aanwezige gevaarlijke stoffen zoals opgenomen in de Europese Seveso III-richtlijn¹⁴.

Het gaat zowel om de reguliere bedrijfsvoering als om bijzondere omstandigheden (waaronder calamiteiten). Onderbouw vanwege de reikwijdte aan de te verwerken mest en reststromen de uitgangspunten voor de concentratie zwavelwaterstof in de verschillende

¹³ Een Seveso-inrichting is een bedrijf waar een gevaarlijke stof aanwezig is of mag zijn, en/of waar een gevaarlijke stof kan ontstaan bij verlies van controle over de processen.

¹⁴ Zie onderdelen 1 en 2 van bijlage 1 van [Richtlijn 2012/18/EU van het Europees Parlement en de Raad van 4 juli 2012](#).

onderdelen van de vergistingsinstallatie. Laat ook de effecten zien die samenhangen met risico's van de aanwezige hoogspanningskabels.

5.4 (potentiële) Zeer Zorgwekkende Stoffen

In het MER moeten de aanwezigheid van (potentiële) Zeer Zorgwekkende Stoffen ((p)ZZS) in te verwerken reststromen en in hulpstoffen en de emissies daarvan naar lucht, water en bodem duidelijk in beeld zijn. Geef voor ZZS aan hoe met de verplichte monitoring en minimalisatieverplichting vanwege gezondheid wordt omgegaan. Beschrijf in het MER met welke bronmaatregelen emissie van ZZS kan worden vermeden of teruggedrongen. Laat zien wat de effectiviteit is van deze maatregelen.

5.5 Verkeer

Het project zal zorgen voor een toename van het aantal transportbewegingen, waarvan mogelijk een deel binnen de bebouwde kom zal plaatsvinden. Geef inzicht in de transportbewegingen, –tijden en –routes van de verschillende alternatieven en varianten die nodig zijn voor de aanvoer van mest en de afvoer van eindproducten. Maak daarbij onderscheid tussen verschillende typen voertuigen (bijvoorbeeld trekkers en tankwagens). Laat zien wat deze aan- en afvoer betekent voor de verkeersintensiteit en de verkeersveiligheid ten opzichte van de referentiesituatie. Ga niet (alleen) uit van gemiddelden, maar laat ook piekmomenten en de spreiding over het jaar zien. Betrek zo mogelijk daarbij ook de verkeersaantrekkende werking van de overige vergunde activiteiten op Zevenellen, inclusief de voorziene toekomstige ontwikkelingen.

5.6 Natuur

Algemene natuurwaarden

Om een goede basis voor de informatie voor natuur in het MER op te kunnen nemen, is het noodzakelijk om een globale omgevingsanalyse van het studiegebied te maken. Dit geeft een algemeen beeld van de (beschermde en niet juridisch beschermde) natuurwaarden in het gebied, de verschillende leefgebieden en de aanwezige soortgroepen in het studiegebied. Beschrijf de autonome ontwikkeling van de natuur in het gebied.

(Beschermde) soorten

Beschrijf welke soorten planten en dieren, inclusief beschermde soorten onder de Omgevingswet, te verwachten zijn in het plangebied, waar zij voorkomen en hoe ze (wettelijk) beschermd zijn. Ga in op de mogelijke gevolgen van het project voor deze soorten en hoe zich dit verhoudt tot de verbodsbepalingen. Beschrijf met welke maatregelen negatieve effecten voorkomen of verminderd worden.

Beschermde gebieden

Beschrijf de mogelijke invloed van het project op beschermde natuurgebieden, zoals Natura 2000-gebieden in Nederland¹⁵ en Duitsland (indien relevant) en het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Maak onderscheid tussen de verschillende gebieden en geef hiervan de status aan. Ook als het voornemen niet direct naast een beschermd gebied ligt, kan het gevolgen hebben op een beschermd gebied (via zogenoemde externe werking) die in het MER moeten worden beschreven¹⁶. Ga indien relevant in op mitigerende maatregelen.

Onderzoek of er gevolgen zijn voor Natura 2000-gebieden. Maak daarbij gebruik van de informatie uit de recente Natuurdoelanalyses¹⁷ (NDA's) indien deze informatie actueel en relevant is.¹⁸ Geef duidelijk aan in hoeverre de gevolgen verschillen per alternatief. Bereken de eventuele (tijdelijke) toename van stikstofdepositie op de Natura 2000-gebieden en het Natuurnetwerk Nederland. De Commissie merkt op dat de te onderzoeken varianten kunnen leiden tot verschillen in de eventuele toename van de stikstofdepositie. Werk daarom per variant de stikstofdepositie uit met AERIUS-berekeningen. De Commissie merkt verder op dat er verschillende beoordelingskaders zijn voor stikstofdepositie in Nederland en Duitsland. Ga hier zo nodig nader op in. Ga ook in op de mogelijkheden om de toename te voorkomen, zowel in de aanleg- als de gebruiksfase.

Soms kan op grond van objectieve gegevens niet worden uitgesloten dat het project, afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten, significante gevolgen heeft voor Natura 2000-gebieden. Dan moet een Passende beoordeling opgesteld worden, waarbij rekening wordt gehouden met de instandhoudingsdoelstellingen van dat gebied. Maak daarom indien nodig een Passende beoordeling voor het voorkeursalternatief. De Commissie adviseert om de Passende beoordeling op te nemen in het MER, zodat alle milieu-informatie over het plan bij elkaar staat.

Uit wetgeving volgt dat een project alleen doorgang kan vinden als de zekerheid wordt verkregen dat de natuurlijke kenmerken niet worden aangetast, of de zogenaamde ADC-toets met succes wordt doorlopen.¹⁹

5.7 Energie, klimaat en circulariteit

Beschrijf voor de verschillende alternatieven en varianten het energieverbruik van de installatie, de mogelijkheden tot energiebesparing. Beschrijf ook op basis van de

¹⁵ In de NRD staat dat Leudal en Swalmdal de dichtstbijzijnde Natura 2000-gebieden zijn op respectievelijk 4 en 4,5 kilometer. Andere nabijgelegen Natura 2000-gebieden zijn onder andere Roerdal, Meinweg, Sarsven en De Banen, Groote Peel, en Deurnsche Peel & Mariapeel.

¹⁶ Hoewel de omgevingsverordening niet voorschrijft dat ook de effecten op het NNN van initiatieven buiten het NNN beschreven moeten worden (externe werking), moeten eventuele gevolgen (verstoring, stikstofdepositie op daarvoor gevoelige gebieden) in het MER wel beschreven worden. In een MER worden immers alle aanzienlijke milieueffecten beschreven, ook van initiatieven buiten het NNN.

¹⁷ De Natuurdoelanalyses (NDAs) voor Natura 2000-gebieden in Limburg zijn te vinden op de [website van de provincie Limburg](#). De NDAs voor Natura 2000-gebieden in Noord-Brabant zijn te vinden op de [website van provincie Noord-Brabant](#).

¹⁸ De Commissie wijst erop dat bij het uitbrengen van dit advies nog niet alle NDA's zijn getoetst door de Ecologische Autoriteit. Pas na die toetsing is duidelijk in hoeverre alle informatie uit de analyses correct en volledig is.

¹⁹ De ADC-toets bestaat op grond van artikel 8.74b, tweede lid, Besluit kwaliteit leefomgeving (Omgevingswet) uit de volgende vragen: A: is er een alternatieve oplossing voorhanden? D: dient de activiteit een dwingende reden van groot algemeen belang? C: zijn compenserende maatregelen mogelijk om de gevolgen teniet te doen?

energiebalans de totale jaarlijkse emissie van broeikasgassen die vrijkomen bij de bedrijfsprocessen.

Laat daarnaast zien wat de verschillende alternatieven en varianten bijdragen aan de nationale groengasambitie. Bereken bovendien tot welke broeikasgasemissiereductie het geproduceerde groen gas leidt in vergelijking met fossiele alternatieven. Gebruik hiervoor de methodologie zoals beschreven in de Richtlijn Hernieuwbare energie (2018/2001/EC).²⁰

De Commissie wijst erop dat de doelstellingen voor de broeikasgasemissiereductie voor de industrie steeds scherper worden (uitmondend in klimaatneutraliteit in 2050). Beschouw daarom ook de mogelijkheden die er zijn om nu en op (middel)lange termijn om te schakelen op een volledig klimaat-neutrale energiehuishouding. Denk hierbij bijvoorbeeld aan gebruik van hernieuwbare energie, elektrificatie en energiebesparing. Geef aan, en licht toe, welke opties nu al haalbaar zijn en welke niet. Geef ook aan of in de toekomst bepaalde opties wel in beeld komen.

Beschrijf in het kader van circulariteit ook het gebruik van benodigde grondstoffen en materialen voor de bouw van de installatie (een zogeheten bouwspaspoort) voor hergebruik in de toekomst.

5.8 Water

Kwantificeer voor de verschillende alternatieven en varianten de waterstromen die op locatie of in het proces vrijkomen, zoals verontreinigd hemelwater. Onderbouw voor welk deel van deze waterstromen hergebruik in het proces of directe lozing op het oppervlaktewater mogelijk is. Specificeer de samenstelling van de afvalwaterstromen die moeten worden gezuiverd, voor en na zuivering. Betrek daarbij de worst-case samenstelling van de te verwerken afvalstromen. Geef ook aan hoe de zuivering plaatsvindt en wat de effectiviteit hiervan is.

5.9 Landschap

De realisatie van een vergistingsinstallatie zal het bestaande landschap veranderen. Beschrijf de inpasbaarheid van de installatie in het landschap. Breng in beeld hoe de varianten visueel van elkaar verschillen. Gebruik hiervoor bijvoorbeeld visualisaties vanuit relevante gezichtspunten op ooghoogte, zoals vanuit publiek toegankelijke locaties, omliggende woningen of recreatiegebieden en het water die een vrij uitzicht op de locatie hebben. Laat zien hoe de hoogte van de installaties, hallen en transportbanden zich verhouden tot bestaande beplanting (waaronder de groene omzoming) en bebouwing.

²⁰ Zie [Richtlijn 2018/ 2001 ter bevordering van het gebruik van energie uit hernieuwbare bronnen](#).

6 Leemten in kennis en monitoring

6.1 Leemten in milieu-informatie

Laat zien over welke milieuaspecten er onvoldoende informatie is door gebrek aan gegevens. Maak duidelijk of er milieuaspecten zijn waarvoor de effectinschattingen erg onzeker zijn. Spits dit toe op de milieuaspecten die in verdere besluitvorming een belangrijke rol spelen, zodat de consequenties van het tekort beoordeeld kunnen worden. Geef ook aan of dat wat ontbreekt op korte termijn kan worden ingevuld.

6.2 Monitoring en evaluatie

Geef aan hoe de daadwerkelijke effecten worden gemonitord. Geef ook aan op welke termijn een evaluatie gaat plaatsvinden. Daarbij gaat het om de vraag in hoeverre de voorspelde effecten overeenkomen met de daadwerkelijk optredende effecten. Betrek hierbij ook weer de (mogelijke) grensoverschrijdende effecten. De Commissie vraagt hierbij speciale aandacht voor het monitoren van geur- en geluidemissies en de belasting hiervan in de directe omgeving. Beschrijf de klachtenprocedure, met daarin hoe klachten geregistreerd en afgehandeld worden en welke maatregelen er achter de hand zijn om de geur- en geluidemissies te verlagen en verkeershinder te beperken.

BIJLAGE 1: Projectgegevens

Advies van de Commissie over het op te stellen MER

De Commissie bestaat uit een werkgroep van deskundigen. Deze werkgroep geeft aan welke onderwerpen naar zijn mening moeten worden behandeld in het MER en met welke diepgang. Om zich goed op de hoogte te stellen van de situatie heeft de werkgroep het gebied bezocht waar milieugevolgen kunnen optreden. Meer informatie over de [Commissie](#) en over haar [werkwijze](#) vindt u op onze website.

Samenstelling van de werkgroep

Bij dit project bestaat de werkgroep uit:

ir. Sjoerd Bokma
ir. Arjen Brinkmann
dr. Patrick Patiwaal (secretaris)
Marja van der Tas (voorzitter)
ir. Paul van Vugt

Besluit waarvoor dit milieueffectrapport wordt opgesteld

Omgevingsvergunning.

Waarom wordt hiervoor een milieueffectrapport opgesteld?

Voor projecten die grote milieugevolgen kunnen hebben, kan in Nederland een milieueffectrapport (MER) vereist zijn. Uit [Bijlage V van het Omgevingsbesluit](#) onder de Omgevingswet volgt om welke projecten het gaat. Voor deze procedure gaat het in ieder geval om het project “oprichting van een geïntegreerde chemische installatie bestemd voor enkelvoudige of samengestelde meststoffen” (categorie F3c). Daarom wordt een project-MER opgesteld.

Bevoegd gezag besluit

Gedeputeerde Staten van Limburg.

Initiatiefnemer besluit

VTTI Bio-energy Limburg BV.

Heeft de Commissie ook zienswijzen en adviezen bij haar advies betrokken?

De Commissie heeft alle zienswijzen en adviezen gelezen die het bevoegd gezag heeft toegestuurd. Ze heeft ze in haar advies verwerkt, voor zover relevant voor het MER.

Waar vind ik de stukken die de Commissie heeft gebruikt?

U vindt de projectstukken die bij het advies zijn gebruikt, door op www.commissiemer.nl projectnummer [3757](#) in te vullen in het zoekvak.

Commissie voor de milieueffectrapportage
A. v. Schendelstraat 760
3511 MK Utrecht

t 030-2347666
e mer@eia.nl
w commissiemer.nl

